

Bedre nobilis juletræer

– nyt projekt

Af Claus Jerram Christensen¹⁾, Lars Bo Pedersen¹⁾,
Jesper Just²⁾, Henrik Fredslund²⁾, Poul Elgård²⁾,
Ulrik Bräuner Nielsen³⁾ og Ole K. Hansen³⁾

1) Danske Juletræer, 2) HedeDanmark, 3) Institut for Geovidenskab og
Naturforvaltning, Københavns Universitet.

Et nyt projekt finansieret af GUDP (Grønt Udvilings og DemonstrationsProgram – en erhvervsstøtteordning under NaturErhvervsstyrelsen med fokus på bæredygtighed, miljø og forbedret økonomi) er påbegyndt i efteråret 2013 og løber frem til og med 2017. Projektet ledes af Danske Juletræer, og er et samarbejdsprojekt med HedeDanmark og forskere fra Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning, Københavns Universitet, og har den korte titel "Nobeuro".

Projektets mål er, at udvikle nobilis til et bæredygtigt og værdifuldt juletræsprodukt til eksport på det europæiske marked. Dermed kan arten blive et strategisk supplement til den nuværende eksportsucces med nordmannsgranjuletræer. Målet er, at sikre en øget indtjening, større bæredygtighed og at fastholde den danske førerposition, som Europas største eksportør af juletræer.

◀ 'US light' træ. Malone's tree farm, Oregon, USA.

Hvorfor nobilis?

Nobilis juletræer har en række særligt gode egenskaber sammenholdt med nordmannsgran – en endnu bedre nålefasthed, en fin duft, en anderledes flot farve, færre insektproblemer og mindre behov for gødning. Nobilis har igennem de seneste årtier vundet store markedsandele på det amerikanske marked og nobilis er allerede et kendt og efterspurgt produkt på det europæiske marked, men produceres ikke i et tilstrækkeligt antal i tilstrækkelig god kvalitet.

Mange nobilisdyrkere vil sige, at det kan jo ikke lade sig gøre at producere nobilisjuletræer. Ja, det er ikke nemt: knopdød og deraf manglende symmetri i juletræsstadiet er en af udfordringerne, kombineret med kraftig vækst og deraf følgende lave udbytter på grund af for åbne træer. Og så har vi endnu ikke en frøkilde, der kan løfte udbyttet op på et interessant niveau. Men det er netop disse udfordringer projektet vil tage fat i.

Projektet vil frembringe et væsentlig styrket grundlag for produktion og salg af dette potentielle højværdiprodukt ved at kombinere tre centrale faktorer hhv. 1) et stærkt branchekendskab til forbrugerpræferencer og markedsforhold, 2) udvikling af optimerede og mere bæredygtige dyrkningsmetoder og 3) basere produktionen på et væsentligt forbedret genetisk plantemateriale udvalgt ved hjælp af bioteknologiske metoder med udgangspunkt i FP623 C.E.Flensborg frøplantagen.

Detaljer og Udbytte

Alt handler om detaljer. Hvis bare et mikronæringsstof mangler, kan planten ikke udnytte de andre næringsstoffer fuldt ud. Med YaraVita blædgødsning kan du enkelt supplere næringsstoffer i vækstperioden og sikre dig det bedste resultat.

YaraVita™ KombiPhos forbedrer træernes rodtilvækst og øger klorofylindholdet i nålene, som dermed forbedrer den grønne farve og træets vinterhårdførhed.

Læs mere på www.yara.dk

For nærmere information og salg - kontakt Steen Aarup på 22 83 44 00

YaraVita™ KOMBIPHOS

Niels Høj
Juletræer og pyntegrønt
- kvalitet til tiden

Vi søger p.t. i midtjylland
– Nobilis- og Nordmannsgrankulturer
som køb på roden eller forplantning

Vi tilbyder

- Samarbejds- og pasningsaftaler
- Entreprenørydelser
- Certificering

Sepstrupvej 30
8653 Them
Tlf.: 26 17 73 66
post@nielshoej.dk

GPS plantning

www.nielshoej.dk

Yngre US træer – medium tæthed

Bedre genetisk plantemateriale

I denne del af projektet udvælges de bedste enkelttræer til frøproduktion. Der udvikles og anvendes nye metoder sådan, at allerede etablerede produktionsbevoksninger ved hjælp af nye DNA-markører kan "laves om" til afkomsforsøg. Derved opnås en væsentlig tidsmæssig gevinst i forhold til traditionel forædling. Ved at indentificere forældrene til de bedste træer i produktionsbevoksningerne kan de bedste modertræer fra FP623 udvælges.

En vigtig del af projektet er ydermere, at sikre effektive metoder til frøformering af det udvalgte genetiske materiale.

Nye dyrkningsmetoder

Vi skal udvikle nye dyrkningsteknikker til formregulering for at sikre større udbytter pr. ha af det eller måske snarere de produkter forbrugerne efterspørger. De naturligt groede, de let

Naturligt groet juletræ – afkom af FP623. Et træ med et godt "skelet".
Djursland plantage.

DET ER OS DER PASSER JULETRÆER..!

Vi udfører:

- Form- og reparationsklip
- Gødskning
- Skærm- og tågesprøjtning
- Arbejde med portaltraktor
- Professionelt mærketeam

**TO GENERATIONER
= ERFARING OG ENERGI**

JUHL
skoventreprenør

Bollervej 119 • 8700 Horsens
Mobil +45 40 25 52 52 • www.danish-christmastrees.dk

trimmede træer og så vurdere muligheden for at udvikle en lettere udgave af det amerikanske "Anders And træ" egnet til det Europæiske marked. Derfor iværksættes forsøg med både vækstregulering og trimningsmetoder.

Projektet "kick-startes" ved at inddrage ekspertise og know-how fra USA, hvor arten nobilis har en fremtrædende og kraftigt stigende rolle i juletræsmarkedet. En af USA's mest rutinerede

FP623 C. E. Flensborg frøplantagen, der er den genetiske pulje, der arbejdes med.

nobilis forskere og rådgivere, Chal Landgren, fra Oregon State University er tilknyttet projektet på konsulentbasis. Chal har mere end 30 års erfaring med dyrkning af nobilis, formklipping og vækstregulering, og har tillige arbejdet med gødningsforsøg.

Nobilis gødes normalt ikke i samme omfang som nordmannsgran, men det er vigtigt at sikre en bæredygtig produktion, – så bortførte næringsstoffer erstattes. Samtidig skal træerne sikres

en god vækst, men helst undgå problemer med blandt andet Sankt Hansskudsdannelse som følge af for ”god” næringsforsyning. Sankt Hansskud giver ofte formproblemer. Målet er at udvikle gødningsregimer med reduceret input for en mere bæredygtig produktion og sikre optimal kvalitet.

Kommerciel succes og formidling

En af projektets grundidéer er, at viden fra hele værdikæden inddrages i alle projektes faser – sådan at de udviklede metoder og det materiale der udvælges, er med til at understøtte de salgsprodukter, som skal afsættes på eksportmarkederne.

Resultaterne fra de driftstekniske forsøg vil blandt andet blive præsenteret på markvandring. På lidt længere sigt kan gevinsterne af de forbedrede tekniske metoder kombineres med det bedre genetiske materiale og derved give produktionen endnu et løft.

Links:

<http://naturerhverv.dk/tvaergaende/gudp/> - link til beskrivelse af GUDP ordningen.

<http://naturerhverv.dk/tvaergaende/gudp/gudp-projekter/2013/ny-juletraesart-skal-skabe-eksport-med-baeredygtighed-og-holdbarhed/> ■

ASM ØSTERVANG ApS

ASM ØSTERVANG giver dig en bred vifte af muligheder at vælge imellem, indenfor skovbrug, til konkurrencedygtige priser. Du er naturligvis velkommen til at kontakte os, for yderligere oplysning eller for at få tilsendt prospekt.

★ Netmaskine	★ Hydraulisk pælehammer
★ Hegnsudruller	★ Hydraulisk pælebor
★ Plantemaskine: 1- 2- eller 3-rækket	★ Stærk 1-rækket plante-maskine til plantning i gamle juletræskulturer
★ Pallegafler	– fås nu også som 2, 3 og 4-rækket med hydraulisk justerbar rækkeafstand
★ 8 m. transportvogn med hydrauliske slidsker	
★ Spidser	
★ Enarmet sprøjte	NYHED: Stor palle-pakker

ASM ØSTERVANG • www.asm-ostervang.dk
Tlf. 9856 5250 • asm@asm-ostervang.dk • Terndrupvej 28 • Astrup • 9510 Arden